

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcov **1/ Mgr. M. F.**, bytom H., zastúpenej **Mgr. S. D.**, *advokátkou so sídlom Š.*, **2/ Ing. M. M.**, bytom Z., **3/ I. F.**, bytom L., oboch zastúpených **JUDr. M. R. I.**, *advokátom so sídlom T.*, proti žalovanému **Krajskému stavebnému úradu v Bratislave**, so sídlom Lamačská cesta 8, Bratislava, za účasti **M S. I., spol. s r. o.**, so sídlom Ž., **o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu žalovaného č. A/2006/1490–HRC** zo 14. septembra 2006, na odvolanie žalovaného a účastníka konania proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 04. septembra 2009, č. k. 1S/23/2007-84, 1S/46/2007, v spojení s opravným uznesením z 03. decembra 2009, č. k. 1S/23/2007-113, 1S/46/2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 04. septembra 2009, č. k. 1S/23/2007-84, 1S/46/2007, v spojení s opravným uznesením z 03. decembra 2009, č. k. 1S/23/2007-113, 1S/46/2007 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením z 03. decembra 2009, č. k. 1S/23/2007-113, 1S/46/2007 Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „krajský súd“) podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ a e/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. A/2006/1490–HRC zo dňa 14. septembra 2006 na základe žaloby podanej žalobcami v prvom a v druhom rade a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie.

Rozhodol tak podľa § 244 ods. 1 a § 250 ods. 2 OSP, § 34 ods. 1 až 3, § 139 ods. 2 a § 36 ods. 1 až 5 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „stavebný zákon“) a § 14 ods. 1

zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), po tom čo uznesením z 01. apríla 2009, č. k. 1S/23/2007–67 spojil žaloby žalobcov na spoločné konanie a po tom, keď mal z obsahu spisového materiálu preukázané, že správny orgán pochybil, keď so žalobcom v druhom rade nekonal ako s účastníkom územného konania a odoprel mu tak možnosť obhajovať svoje práva.

Druhým dôvodom zrušenia rozhodnutia žalovaného bola skutočnosť, že v danom prípade stavebný orgán síce nariadil ústne pojednávanie aj upozornil účastníkov konania, že môžu svoje pripomienky uplatniť najneskôr na ústnom pojednávaní, že námietky boli účastníkmi konania na nariadenom ústnom pojednávaní vznesené, avšak z dôvodu straty zápisnice súd nemohol preskúmať, či sa správny orgán vo svojich rozhodnutiach riadne vysporiadal so všetkými vznesenými námietkami. Podľa názoru súdu nemožno čestné prehlásenie o účasti na verejnom pojednávaní a dodatočne doručené písomné námietky považovať za plnohodnotnú náhradu zápisnice z ústneho pojednávania.

Ďalej krajský súd vytýkal žalovanému, že z odvolania účastníkov správneho konania F. M. (*správne MUDr. I. M.*) a I. M. podaného proti rozhodnutiu prvostupňového správneho orgánu nevyplýva, že by boli podané aj za iného účastníka konania ako samotných odvolateľov. O podaní odvolaní voči prvostupňovému rozhodnutiu správny orgán upovedomil ostatných účastníkov konania a vyzval ich na zaslanie stanoviska. Až z textu druhostupňového rozhodnutia vyplýva, že k podaným odvolaniam sa vyjadrila žalobkyňa v prvom rade tak, že sa pripája k odvolaniu podanému p. F. M.. Dôkaz o tomto jej úkone sa však v spise nenachádza. Takto potom nemožno zistiť, či sa podľa obsahu podania žalobkyne jedná o odvolanie podané v zákonom určenej lehote a aký je jeho obsah alebo je to vyjadrenie súhlasu s dôvodmi uvedenými v odvolaní iného účastníka konania, ktorý využil svoje procesné právo. Spôsob vysporiadania sa žalovaného so žalobkyňou vznesenými námietkami v odvolacom správnom konaní je preto pre súd nepreskúmateľný.

Krajský súd takto dospel k záveru, že rozhodnutie je na základe vyššie uvedených nedostatkov nepreskúmateľné, pričom vo vzťahu k žalobcovi v druhom rade bola zistená taká vada konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia a napadnuté rozhodnutie je potrebné zrušiť a vec vrátiť žalovanému na ďalšie konanie.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že podľa úspechu v konaní priznal žalobcom náhradu trov, a to žalobkyňi v prvom rade v sume 331,- eur.

Proti tomuto rozsudku podali v zákonnej lehote odvolanie žalovaný a účastník konania obchodná spoločnosť M S. I., spol. s r. o..

Žalovaný nestotožniac sa s dôvodmi napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa navrhol zrušenie jeho rozsudku.

Za citácie čl. 2 ods. 2, 3 Ústavy Slovenskej republiky a § 139 ods. 2 písm. d/ stavebného zákona poukazoval na to, že okruh účastníkov územného konania určuje stavebný úrad v priamej nadväznosti na zákonnú definíciu vymedzenú v ustanovení § 34 ods. 2 stavebného zákona. V danom prípade podľa žalovaného bolo a je z podkladov spisového materiálu zrejmé, že žalobca v druhom rade nie je vlastníkom susednej stavby v zmysle definície stavebného zákona, nakoľko stavba v jeho vlastníctve nemôže byť umiestňovanou stavbou nijakým spôsobom dotknutá, t. j. nie je susednou stavbou. Z uvedeného dôvodu mu nemohlo byť priznané postavenie účastníka územného konania, a to aj s poukazom na to, že sa v priebehu konania tohto postavenia osobitným spôsobom nedomáhal.

Pokiaľ ide o absenciu zápisnice z ústneho pojednávania, žalovaný zdôraznil, že v konaní boli procesné práva účastníkov konania dostatočne zabezpečené a žiadny z účastníkov konania v odvolacom konaní nenamietal, že sa stavebný úrad nezaoberal všetkými podanými námietkami. Ďalej poukázal na to, že vyjadrenia účastníkov konania k podanému odvolaniu nemajú povahu námietok, s ktorými je povinný správny orgán vysporiadať sa v odôvodnení svojho rozhodnutia.

Opätovne konštatoval, že žalobou napadnuté rozhodnutie tunajšieho úradu bolo vydané v súlade s príslušnými právnymi predpismi a na základe dostatočne zisteného skutkového stavu a správneho právneho posúdenia veci, pričom bolo riadne odôvodnené v zmysle ustanovenia § 47 ods. 3 správneho poriadku, t. j. poskytovalo dostatočnú skutkovú a právnu oporu výrokovvej časti rozhodnutia. Žalovaný ako príslušný odvolací orgán v odvolacom konaní podrobne a v celom rozsahu preskúmal odvolaniami napadnuté územné rozhodnutie, ako aj postup prvostupňového správneho orgánu v konaní, ktoré predchádzalo jeho vydaniu, spolu s predloženým spisovým materiálom, ako aj dôvody uvádzané v podaných odvolaniach. Porovnal výrokovú časť aj odôvodnenie napadnutého rozhodnutia s príslušnými hmotnoprávnymi a procesnoprávnymi predpismi, predovšetkým s príslušnými ustanoveniami stavebného zákona a správneho poriadku, ako aj vyhláškami Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona, a č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie, a keďže dospel k záveru, že nie je dôvod na zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia, vydal rozhodnutie č. A/2006/1490-HRC zo dňa 14. septembra 2006. Záverom sa odvolal i proti stanovenej výške trov konania navrhujúc ich zníženie.

Účastník konania obchodná spoločnosť M S. I., spol. s r. o. vo svojom odvolaní žiadal, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zmenil tak, že žalobu žalobcov v 1. až 3. rade zamietal. Bol toho názoru, že krajský súd vec nesprávne právne posúdil.

S poukazom na ustanovenie § 34 ods. 2 a § 139 ods. 2 písm. d/ stavebného zákona mal za to, že žalobca v 2. rade nie je vlastníkom susednej stavby a nie je možné mu priznať postavenie účastníka konania, pričom bolo úlohou krajského súdu posúdiť v zmysle § 250 ods. 1 a 2 OSP otázku, či žalobca v 2. rade je osobou oprávnenou podať žalobu a teda, či je vlastníkom „susednej“ stavby a či umiestnením povoloovanej stavby môžu byť dotknuté vlastnícke práva k jeho stavbe. Účastník konania dospel k záveru, že správny orgán konal správne, keď so žalobcom v 2. rade nekonal ako účastníkom konania a jeho konanie nie je vo vzťahu k žalobcovi v 2. rade postihnuté vadou, ktorá by mohla mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia.

S poukazom na ustanovenie § 34 ods. 2 správneho poriadku uviedol, že je zápisnica len jedným z možných dôkazov, ktoré správny orgán hodnotí podľa § 34 ods. 5 správneho poriadku. Ak došlo k odcudzeniu zápisnice z ústneho pojednávania z 23.02.2006 a správny orgán pristúpil k jej rekonštrukcii a majúť písomné prílohy odcudzenej zápisnice ako aj písomne uplatnené námietky a podklady k rozhodnutiu už nevytýčil ďalšie ústne pojednávanie, žiadnemu účastníkovi konania nebola odopretá možnosť podať námietky a správny orgán umožnil účastníkom konania účinne obhajovať svoje záujmy. Uvedené potvrdzuje aj skutočnosť, že žiaden z účastníkov konania v odvolacom konaní pred správnym orgánom nenamietal, že sa správny orgán nezaoberal všetkými podanými námietkami.

Na základe uvedeného účastník konania dospel k záveru, že vyššie uvedené konanie správneho orgánu nepredstavuje vadu konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť zrušeného rozhodnutia a rozhodnutie a obsah spisov predstavuje dostatočný podklad pre preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu.

Ak krajský súd odôvodnil zrušenie rozhodnutia správneho orgánu ešte tým, že sa v spise nenachádza dôkaz o úkone žalobkyne v prvom rade, ktorým sa pripája k odvolaniu podanému proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu F. M., podľa názoru účastníka konania s poukazom na ustanovenie § 250j ods. 2 OSP a s ohľadom na skutočnosť, že vyššie uvedený nedostatok dôkazu o úkone žalobkyne nenapádal žiaden zo žalobcov, nemohla byť táto skutočnosť dôvodom na zrušenie rozhodnutia, nakoľko podľa tohto ustanovenia súd preskúmava zákonnosť zrušeného rozhodnutia iba v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobách („mediach podaných žalôb“).

Bez ohľadu na vyššie uvedené mal účastník konania za to, že obsah úkonu žalobkyne nebol v rámci konania spochybnený ani samou žalobkyňou, preto nedostatok dôkazu o ňom nemôže byť vadou konania pred správnym orgánom, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť zrušeného rozhodnutia.

Preto žiadal, aby odvolací súd zmenil rozhodnutie krajského súdu tak, že žalobu žalobcov v 1. až 3. rade zamieta.

K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrili žalobcovia v 2. a 3. rade majú za to, že krajský súd vo svojom rozhodnutí dostatočne jasne odôvodnil argumentáciou, ktorou dospel k danému právnemu záveru. Mysleli si, že ustanovenie § 139 ods. 2 písm. d/ stavebného zákona hovorí jasne o možnosti pri ktorej užívanie stavby „môže byť navrhovanou stavbou dotknuté“. Žalovaný v konaní pred súdom prvého stupňa nijakým spôsobom nevyvrátil predmetnú možnosť zásahu do práv užívania susednej stavby. Aj keby sa o to žalovaný pokúsil, bolo by jeho tvrdenie ľahko popreté, a to uvedeným konkrétnych príkladov iných územných konaní, kedy boli účastníkmi konania aj susedné stavby „cez ulicu“. Takéto konanie je teda aj v rozpore s ods. 1 až 2 § 3 správneho poriadku, tak je to uvedené v žalobnom návrhu. Uvedené taktiež platí aj pre argument žalovaného týkajúci sa absencie zápisnice z ústneho pojednávania, keďže odvolacím dôvodom nemôže byť len tvrdenie, že „procesné práva účastníkov konania boli dostatočne zabezpečené“, v odôvodnení rozhodnutia prvostupňového súdu bolo detailne odôvodnené ako súd k danému záveru dospel, čo však žalovaný daným tvrdením nevyvrátil.

Na základe vyššie uvedeného požiadali Najvyšší súd Slovenskej republiky ako príslušný odvolací súd, aby rozsudok Krajského súdu v Bratislave potvrdil a zaviazal žalovaného k úhrade trov konania.

Žalobkyňa v prvom rade sa vyjadrila k odvolaniu účastníka konania namietajúc jeho nesprávnu aplikáciu ustanovenia § 139 ods. 2 písm. d/ stavebného zákona, keď podľa jej názoru krajský súd správne posúdil aktívnu legitimáciu žalobcu v 2. rade v zmysle § 250 ods. 1 a 2 OSP, keď na str. 5 napadnutého rozsudku uvádza, že správny orgán pochybil, keď so žalobcom v 2. rade nekonal ako s účastníkom územného konania a odoprel mu tak možnosť obhajovať svoje práva.

K názoru účastníka konania, že žiadnemu účastníkovi konania nebola postupom správneho orgánu odopretá možnosť podať námietky a správny orgán umožnil účastníkom konania účinne obhajovať svoje záujmy, odkazovala na čl. 2 ods. 2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky ako aj § 36 ods. 1 a 2 stavebného zákona a na to, že v dôsledku straty predmetnej

zápisnice z ústneho pojednávania je zrejmé, že súd nemohol preskúmať, či sa žalovaný ako aj prvostupňový správny orgán dostatočne vysporiadali so všetkými vznesenými námietkami.

Považovala za potrebné zdôrazniť, že zásadu ústnosti správneho konania, nie je možné prelomiť dodatočne doručenými čestnými prehláseniami účastníkov konania a písomnými námietkami účastníkov konania. Podľa žalobkyne v 1. rade nie je pravdivé tvrdenie účastníka konania, že by žiadny z účastníkov konania nenamietal, že správny orgán sa nezaoberal všetkými podanými námietkami, nakoľko aj z rozhodnutia prvostupňového správneho orgánu vyplýva, že časť účastníkov konania požadovala nové ústne pojednávanie, avšak tejto požiadavke stavebný úrad nevyhovel. Mala za to, že stavebný úrad týmto postupom konal v rozpore so zákonom ako aj nad jeho rámec.

Uvedené pochybenie prvostupňového správneho orgánu mal odstrániť v rámci odvolacieho konania žalovaný, ktorý skúmal okrem iného aj postup prvostupňového správneho orgánu v konaní, ktoré predchádzalo jeho vydaniu a v dôsledku tohto pochybenia mal napadnuté rozhodnutie zrušiť a vrátiť prvostupňovému správne mu orgánu na ďalšie konanie, čo však nevykonal.

Mala za to, že účastník konania účelovo zľahčuje postup prvostupňového správneho orgánu po strate zápisnice z ústneho pojednávania, nakoľko v zápisnici bolo zachytených množstvo námietok z trojhodinového ústneho konania, ktoré nebolo možné verne zachytiť dodatočne podanými písomnými námietkami účastníkov konania a ich čestnými prehláseniami.

Uvedené porušenie i podľa žalobkyne v 1. rade predstavuje takú vadu konania, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť zrušeného rozhodnutia žalovaného, pričom rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu a obsah spisu nepredstavuje dostatočný podklad pre preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného.

Nesúhlasila so záverom účastníka konania, že súd preskúmava zákonnosť zrušeného rozhodnutia iba v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobách, nakoľko podľa § 250i ods. 1 OSP je pri preskúmaní zákonnosti rozhodnutia rozhodujúci pre súd skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia, t. j. keď bolo v spise založené aj podanie žalobkyne v 1. rade, na ktoré sa žalovaný odvolával aj v napadnutom rozhodnutí.

Tvrdenie účastníka konania, že žiadny z účastníkov nenapádal tento nedostatok vo svojich žalobách je nelogické, ak už zo samotného napadnutého rozhodnutia žalovaného je zrejmé, že predmetné podanie žalobkyne v 1. rade bolo v čase vydania napadnutého rozhodnutia založené v spise, a tento nedostatok v spise vznikol až následne potom, ako bol spis doručený na prvostupňový súd, o čom žalobcovia nemohli mať v čase podania žaloby vedomosť.

Uvedený nedostatok absencie podania žalobkyne v 1. rade v spise spôsobil to, že prvostupňový súd nemohol zistiť, či sa podľa obsahu jej podania jedná o odvolanie podané v zákonnej lehote a aký je jeho obsah, alebo sa jedná o vyjadrenie súhlasu s dôvodmi uvedenými v odvolaní iného účastníka konania, ktorý využil svoje procesné právo. V dôsledku uvedeného nemohol prvostupňový súd posúdiť zákonnosť spôsobu vyporiadania sa žalovaného s ňou vznesenými v konaní, a preto bolo rozhodnutie žalovaného v tejto časti súd nepreskúmateľné.

Na základe vyššie uvedeného je teda zrejmé, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov, v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia správneho orgánu a zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti navrhla rozhodnutie prvostupňového súdu potvrdiť ako vecne správne a žiadala, aby jej odvolací súd priznal náhradu trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v rozsahu a medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP) bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá OSP) a dospel k záveru, že odvolania žalovaného a účastníka konania sú dôvodné.

Podľa § 244 ods. 1 OSP v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy.

V prípadoch, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (§ 247 ods. 1 OSP).

Nakoľko konkrétne tvrdenie žalobcov o ukrátení na ich subjektívnych právach treba v zmysle § 247 ods. 1 OSP považovať za osobitnú náležitosť žaloby o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, odvolací súd sa v prvom rade v rozsahu odvolacej námietky zaoberal otázkou, či územné konanie - konanie o umiestnení stavby - je spôsobilé ukrátiť žalobcov na ich ekologických, hygienických, občianskych právach a či znížiť štandard ich bývania. Rozhodujúcim kritériom pre toto posúdenie je podľa názoru odvolacieho súdu charakter rozhodnutia o umiestnení stavby. Podľa § 39a ods. 1 stavebného zákona

rozhodnutím o umiestnení stavby sa určuje stavebný pozemok, umiestňuje sa stavba na ňom, určujú sa podmienky na umiestnenie stavby (vrátane požiadaviek na ochranu prírody a krajiny a na zabezpečenie starostlivosti o životné prostredie podľa § 39 ods. 2 stavebného zákona), určujú sa požiadavky na obsah projektovej dokumentácie a čas platnosti rozhodnutia. Z charakteristiky rozhodnutia o umiestnení stavby vyplýva, že ide o rozhodnutie, ktorým sa stavba priamo nerealizuje (k jej realizácii dochádza na základe stavebného povolenia – osobitného rozhodnutia vydaného v stavebnom konaní, resp. na základe ohlásenia stavebnému úradu v určitých zákonom ustanovených prípadoch), t. j. k porušeniu práva na ekologické, hygienické a občianske práva a k zníženiu štandardu bývania žalobcov týmto rozhodnutím nemôže reálne dôjsť. Odvolací súd preto uzavrel, že dôvody zrušenia rozhodnutia žalovaného uvedené krajským súdom neobstoja.

Krajský súd zrušenie rozhodnutia žalovaného podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ a e/ OSP z nasledovných dôvodov:

- 1) správny orgán (žalovaný) nekonal so žalobcom v druhom rade ako s účastníkom konania, hoci s ním ako účastníkom konať mal. Podľa názoru Krajského súdu žalobcovi v druhom rade ako vlastníčkovi susednej stavby priznáva zákon (§ 34 ods. 1 až 3 stavebného zákona) postavenie účastníka konania za predpokladu, že jeho právo môže byť rozhodnutím priamo dotknuté;
- 2) v spise sa nenachádza zápisnica z ústneho pojednávania, ktoré bolo nariadené na 23.02.2006, a preto krajský súd nemôže preskúmať, či sa správny orgán vo svojich rozhodnutiach riadne vysporiadal so všetkými vznesenými námietkami;
- 3) v spise sa nenachádza dôkaz o úkone žalobkyne v prvom rade, že sa pripája k odvolaniu podanému proti prvostupňovému rozhodnutiu správneho orgánu podanému p. F. M., preto je pre súd spôsob vysporiadania žalovaného s ňou vznesenými námietkami v odvolacom konaní nepreskúmateľný.

K týmto jednotlivým dôvodom zrušenia rozhodnutia treba uviesť nasledovné:

ad 1) Ak správne orgány nekonali so žalobcom v 2. rade ako s účastníkom správneho konania, tento mohol byť účastníkom súdneho preskúmvacieho konania iba za splnenia zákonných podmienok ustanovenia § 250 ods. 2 veta druhá OSP a § 250b ods. 2 OSP.

Či niekto je alebo nie je účastníkom správneho konania je definované predovšetkým hmotnoprávnymi znakmi bez ohľadu na to, či s ním správny orgán ako s účastníkom koná. Z toho možno vyvodit' záver, že žalobu môže podať aj ten, koho správny orgán ako účastníka správneho konania pominul, či už nesprávnym výkladom práva alebo nedopatrením.

V prípade, ak správny orgán niekomu práva účastníka správneho konania uprie, neoznami mu začatie konania ani mu nedoručí rozhodnutie, má sa postupovať podľa ustanovenia § 250b ods. 2 OSP.

V ustanovení § 250b ods. 2 OSP je zakotvený inštitút tzv. opomenutého účastníka.

Ak žalobu podá niekto, kto tvrdí, že mu rozhodnutie správneho orgánu nebolo doručené, hoci s ním správny orgán ako s účastníkom konania mal konať, súd musí zisťovať či mal byť žalobca účastníkom správneho konania (v zmysle správneho poriadku, resp. osobitného právneho predpisu) ako aj charakter rozhodnutia, ktoré žalobca žalobou napáda. Tieto skutočnosti súd zisťuje predovšetkým z obsahu administratívneho spisu, ale aj napr. dotazom na správny orgán.

Ak súd dospeje k záveru, že so žalobcom sa malo konať ako s účastníkom konania, uloží správne orgánu doručiť tomuto účastníkovi správne rozhodnutie. Podľa okolností prípadu môže odložiť vykonateľnosť tohto rozhodnutia.

Stanoviskom súdu o povinnosti doručiť účastníkovi správne rozhodnutie je správny orgán viazaný a po uskutočnenom doručení predloží súdu administratívne spisy na rozhodnutie o žalobe.

Opomenutý účastník sa môže svojho práva podľa § 250b ods. 2 účinne domôcť len v lehote troch rokov od vydania rozhodnutia, ktoré mu nebolo doručené (§ 250b ods. 3). V danom prípade ide o lehotu objektívnu.

Preto ak v danej veci súd prvého stupňa, ako sám uvádza v napadnutom rozsudku, nemohol konať podľa § 250b] ods. 2 OSP, pretože uplynula lehota 3 rokov od vydania prvostupňového rozhodnutia, ktoré nebolo žalobcovi v druhom rade doručené, nemohlo byť o žalobe ním podané vecne rozhodované. Pokiaľ by lehota bola zachovaná, bolo potrebné postupovať podľa § 250b OSP s poukazom na § 42 ods. 1, 2 stavebného zákona.

ad 2) Pokiaľ ide o dôvod zrušenia pre chýbajúcu zápisnicu z ústneho pojednávania, nariadeného na 23.02.2006 s prihliadnutím na obsah administratívneho spisu ako aj nedostatok konkretizácie, v čom sa napr. námietky účastníkov konania líšili od námietok, ktoré sa zachovali v písomnej forme, nemožno opomenúť, že sa mohlo jednať iba o relevantné námietky žalobkýň v 1. a 3. rade, keďže so žalobcom v 2. rade ako s účastníkom konania správne orgány nekonali a ostatní účastníci správneho konania žalobu nepodali. Najvyšší súd sa preto priklonil k názoru odvolateľov, že táto okolnosť sama o sebe nemôže byť dôvodom nepreskúmateľnosti rozhodnutia žalovaného.

ad 3) Skutočnosť, že sa žalobkyňa v 1. rade pripojila k odvolaniu účastníčiek správneho konania I. M. a MUDr. I. M., resp. že aj ona podala odvolanie proti prvostupňovému správne rozhodnutiu, musí preukázať žalobkyňa v 1. rade.

Preto spôsob vysporiadania sa žalovaného so žalobkyňou vznesenými námietkami v odvolacom správnom konaní, navyše, ak pri pripojení sa žalobkyne k odvolaniu I. M. a MUDr. I. M. tieto mali byť totožné s námietkami odvolateľiek I. M. a MUDr. I. M., nemôže pre súd spôsobiť nepreskúmateľnosť rozhodnutia..

Neušlo pritom pozornosti najvyššieho súdu, že krajský súd zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného podľa § 250j ods. 2 písm. c/, d/ a e/ OSP, avšak dôvody jeho rozsudku týmto zákonným zrušujúcim dôvodom nezodpovedajú, nakoľko podľa § 250j ods. 2 OSP súd zruší napadnuté rozhodnutie správneho orgánu a podľa okolností aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a vráti vec žalovanému správne orgánu na ďalšie konanie, ak po preskúmaní rozhodnutia a postupu správneho orgánu v **mediach žaloby** dospel k záveru, že *c) zistenie skutkového stavu je nedostačujúce na posúdenie veci, d) rozhodnutie je nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť alebo pre nedostatok dôvodov a e) v konaní správneho orgánu bola zistená taká vada, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia.*

Žalobcovia vo svojich žalobách však v podstate namietajú predovšetkým nesprávne právne posúdenie vecí zo strany správnych orgánov oboch stupňov, osobitne porušenie, či nedodržanie právnych predpisov, a to najmä Dohovoru o ochrane svetového kultúrneho a prírodného dedičstva (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 159/1991 Zb.), Dohovoru o ochrane architektonického dedičstva Európy (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 369/2001 Z. z.), stavebného zákona, zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov, vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 453/2000 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia stavebného zákona, či vyhlášky Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 532/2002 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o všeobecných technických požiadavkách na výstavbu a o všeobecných technických požiadavkách na stavby užívané osobami s obmedzenou schopnosťou pohybu a orientácie a iné. Porušenie správneho poriadku namietajú iba všeobecne (§ 3, § 47) bez bližšej konkretizácie; nepreskúmateľnosť rozhodnutí tak, ako ju v mediach žaloby posúdil krajský súd ani iné vady konania, okrem odzudzenia zápisnice z verejného pojednávania (žaloba pôvodne vedená pod sp. zn. 1S/46/2007 – č. 1. 15), žalovanému v podstate ani nevytýkajú a poukazujú na ne až vo vyjadrení na odvolania.

Súd v správnom súdnictve preskúmava zákonnosť rozhodnutia a postupu správnych orgánov predovšetkým v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe. (t. j. v medziach žaloby). Rozsahom tvrdení uvedených v žalobe je súd viazaný a nemôže ho prekročiť. Tu platí v správnom súdnictve koncentračná zásada, keď žalobca môže žalobné dôvody síce meniť, avšak rozširovať ich môže len do konca lehoty na podanie žaloby. Súd nevyhľadáva za účastníka (žalobcu) konkrétne dôvody nezákonnosti rozhodnutia správneho orgánu, ktoré podľa § 249 ods. 2 OSP majú tvoriť obsah žaloby a určovať rozsah preskúmania zákonnosti rozhodnutia súdom, ktorým je podľa § 250h OSP viazaný. Z ustanovenia § 249 ods. 2 OSP vyplýva zásada iudex ne eat ultra petita partium (sudca nech nejde nad návrhy strán), ktorú musí súd zásadne aplikovať vo všetkých veciach, v ktorých preskúmava na základe podanej žaloby zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia.

Rozsahom a dôvodmi žaloby nie je súd viazaný iba v prípade, ak zrušuje rozhodnutie správneho orgánu podľa § 250j ods. 3 OSP.

Pri preskúvaní zákonnosti a postupu správneho orgánu súd prihliadne len na tie vady konania pred správnym orgánom, ktoré mohli mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 3 OSP).

Ak žalobca poukazuje na skutočnosť, že postupom správnych orgánov mu bola odňatá možnosť ochrany jeho práv, musí uviesť, pri ktorom procesnom úkone sa tak malo stať, aké vyjadrenia chcel v priebehu správneho konania uplatniť a čo je dôsledkom znemožnenia ich uplatnení, teda aké subjektívne právo žalobcu malo byť v tejto súvislosti porušené.

Krajský súd podľa vyššie uvedených zákonných ustanovení a zásad nepostupoval, pretože v žalobe žalobcov námietky, ktoré krajský súd vyhodnotil ako vady majúce za následok nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného, absentujú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky musel preto odvolaním napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 221 ods. 1 písm. h/ s poukazom na § 212 ods. 3 OSP zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní krajský súd po vyriešení si procesného postavenia žalobcov vec meritórne prejedná a o nej rozhodne, pričom sa bude musieť vypoariadať s námietkami vznesenými v oboch žalobách, a to i s prihliadnutím na možnosť ukrátenia na práve na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života upraveného

v čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, či pred neoprávneným zasahovaním do práva vlastníť majetok upraveného v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pritom, ako je už uvedené vyššie, krajský súd bude vychádzať z charakteru rozhodnutia o umiestnení stavby, a to aj s prihliadnutím na judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (pozri k tomu bližšie napr. rozhodnutia II. ÚS 22/02, III. ÚS 176/03, či II. ÚS 72/07).

Podľa § 250ja ods. 4 OSP v ďalšom konaní je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

V novom rozhodnutí rozhodne prvostupňový súd i o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. januára 2011

JUDr. Jana Baricová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Petra Slezáková